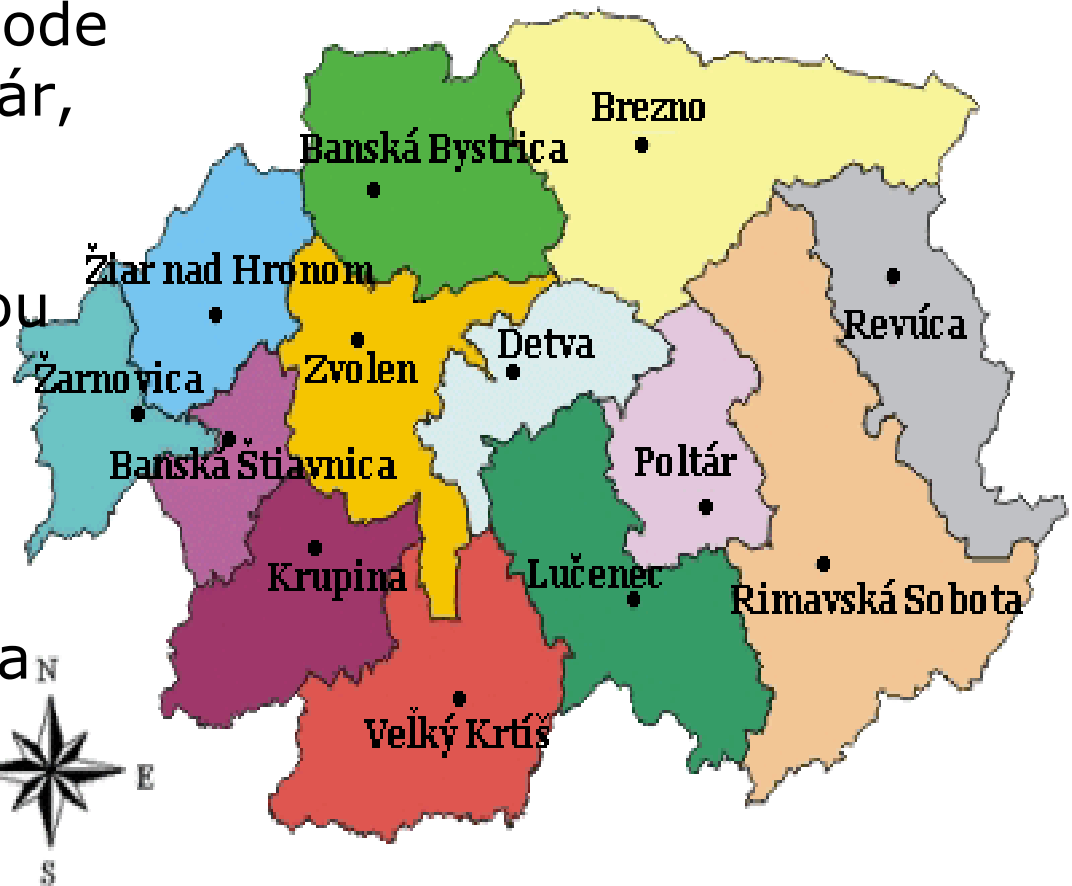

**ÚRAD PRÁCE, SOCIÁLNÝCH VECÍ
A RODINY V LUČENCI**

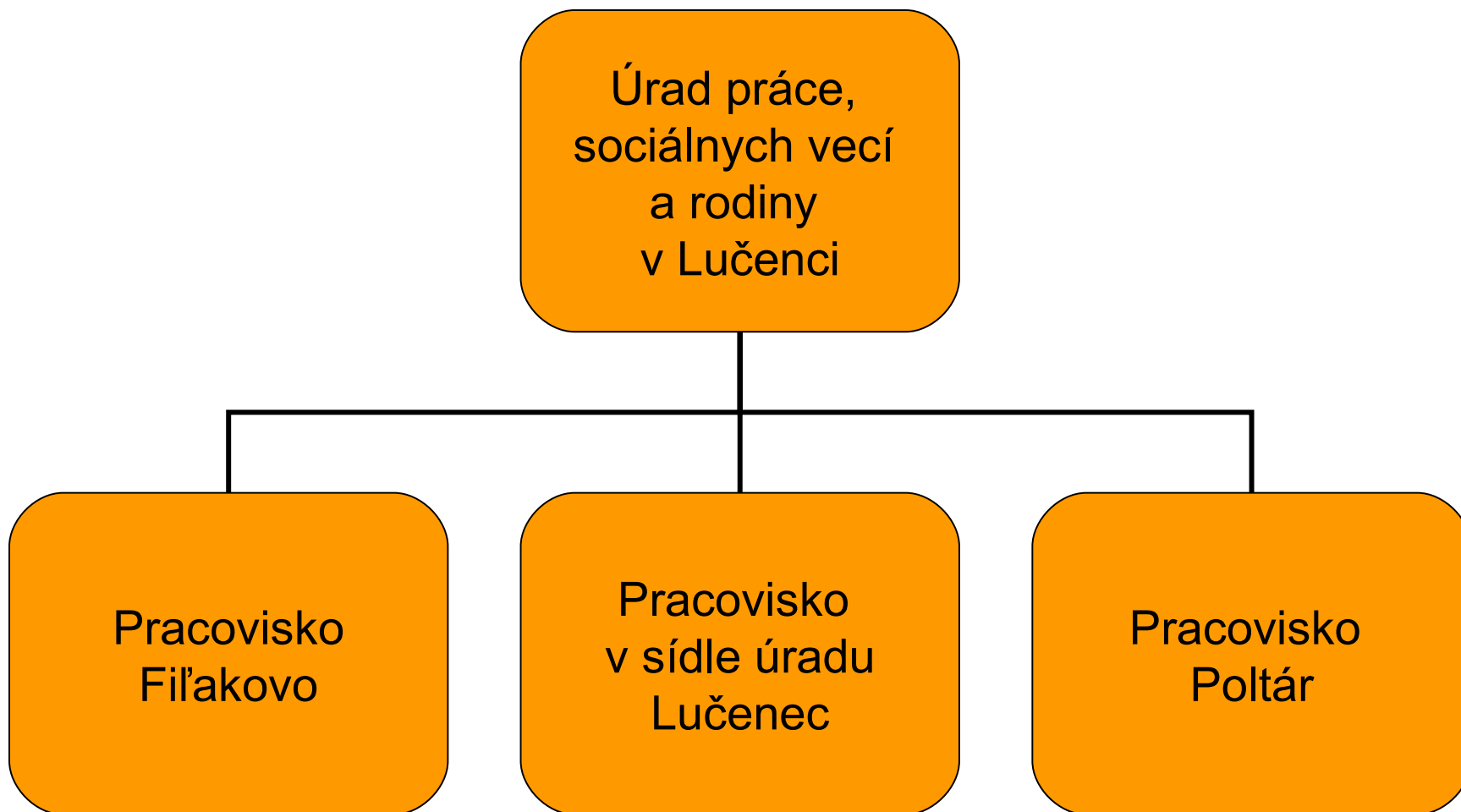
Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Lučenci

Pôsobí v územnom obvode okresov Lučenec a Poltár, v regióne Novohrad, ktorý je známy svojou bohatou históriou a rozlohou siahajúcou až za územie Slovenskej republiky

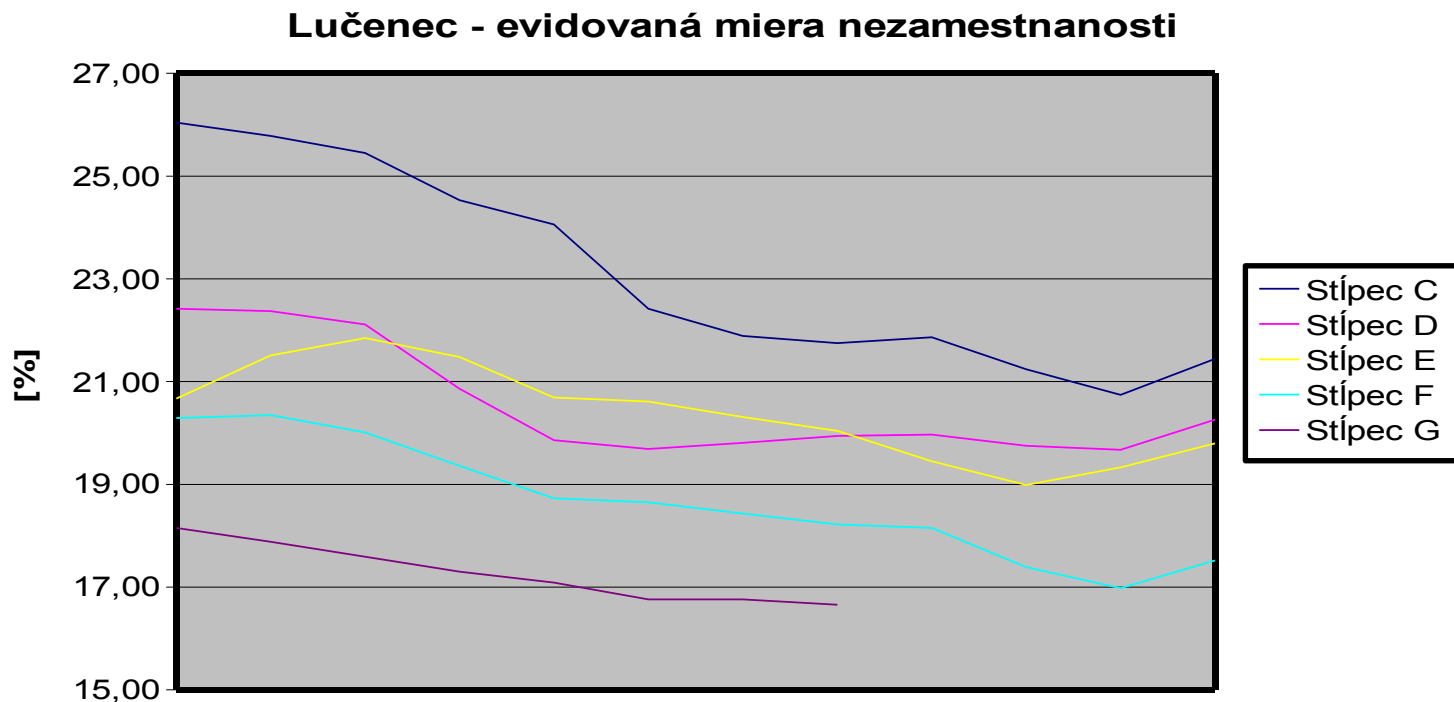
Kľúčoví zamestnávateľia v danom regióne sú sústredení v mestách Lučenec, Poltár a Filákov

Pracoviská Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Lučenci

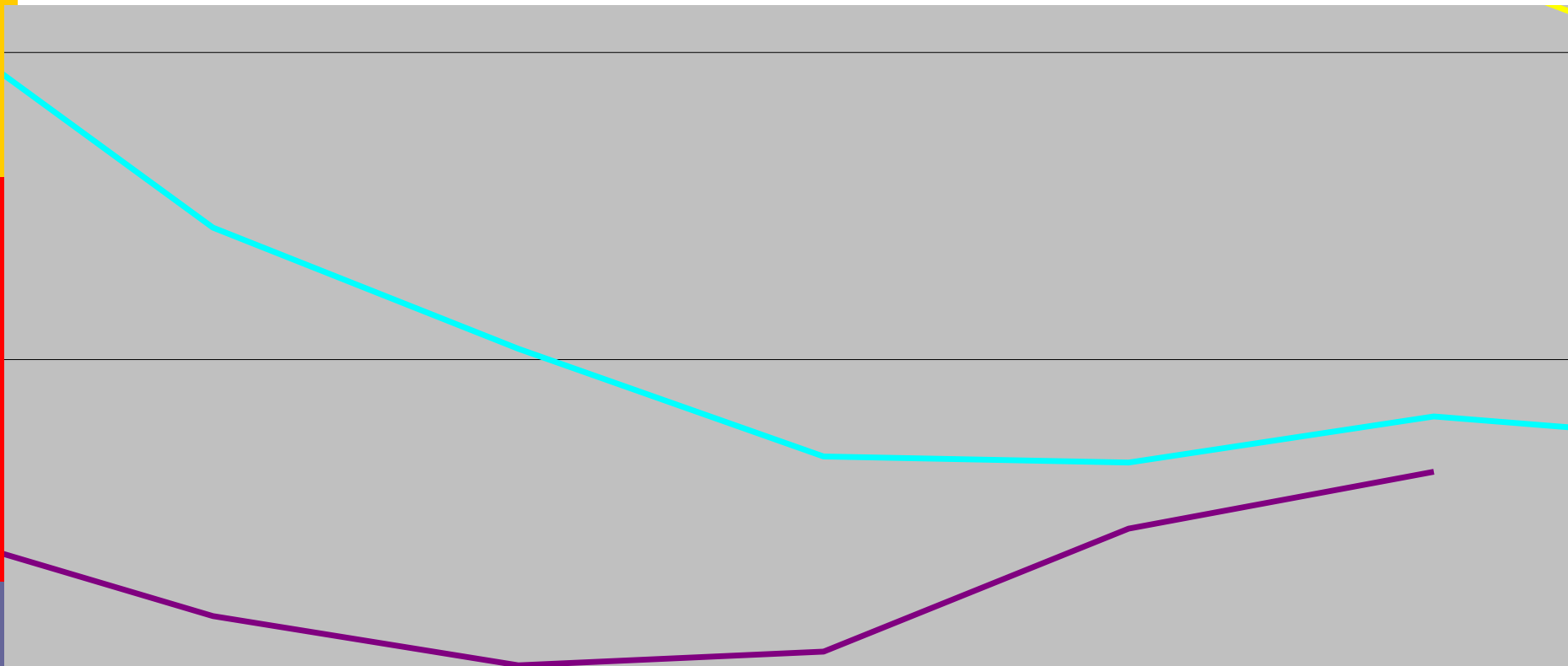
Vývoj miery nezamestnanosti v okrese Lučenec od roku 2004

Miera nezamestnanosti v okrese Lučenec za VIII/2008 je 16,66%.

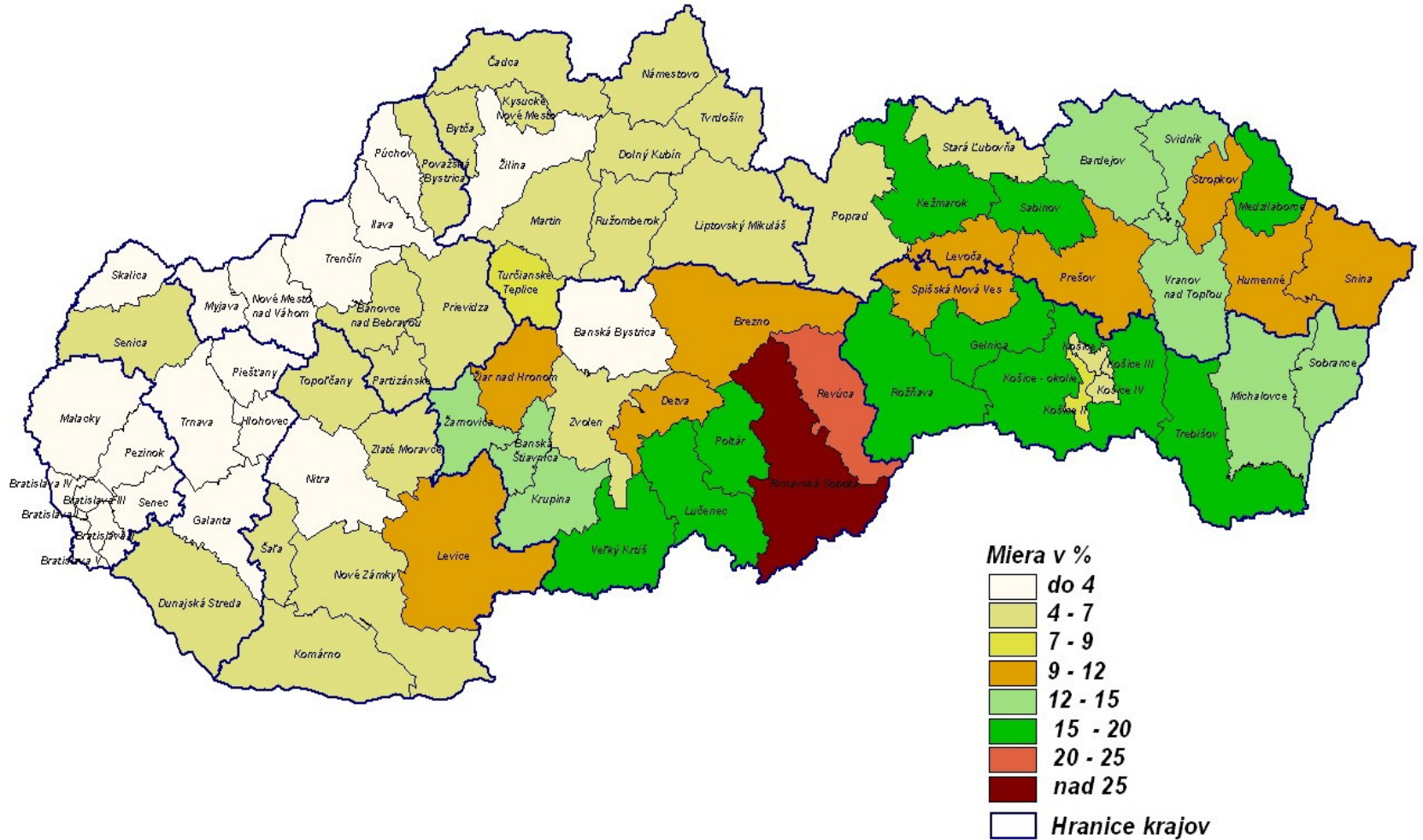
Okres Lučenec je 8. okres s najvyššou mierou nezamestnanosti v SR.

Vývoj miery nezamestnanosti v okrese Poltár od roku 2004

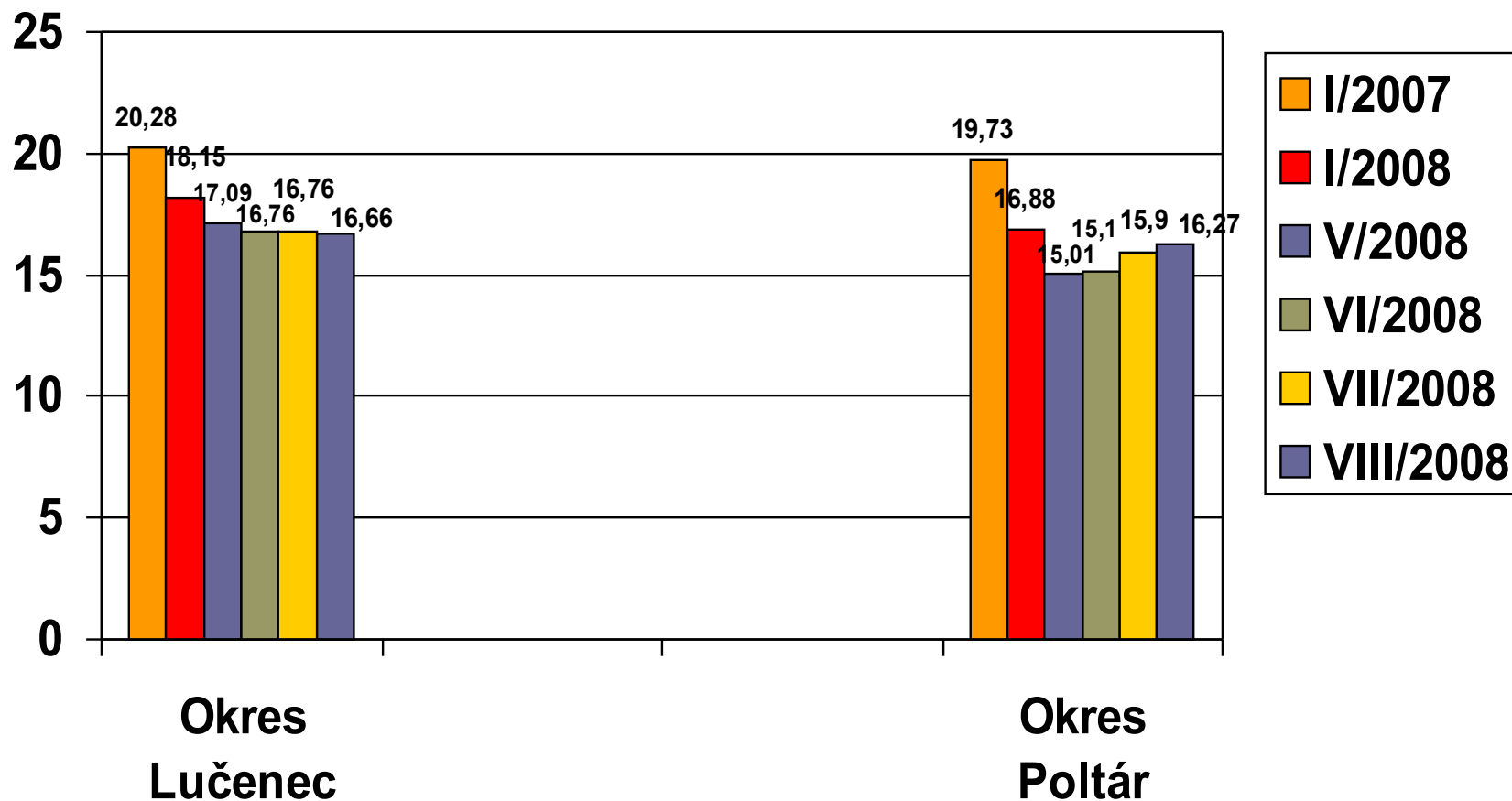

Miera nezamestnanosti v okrese Poltár za VIII/2008 je 16,27%.
Okres Poltár je 9. okres s najvyššou mierou nezamestnanosti v SR.

Miera evidovanej nezamestnanosti v okresoch SR k 31.8.2008

Analýza vývoje nezamestnanosti v okrese Lučenec a Poltár

Faktory ovplyvňujúce nezamestnanosť

Štruktúru a príčiny nezamestnanosti v okresoch Lučenec a Poltár dlhodobovo ovplyvňujú faktory :

- ❑ nevybudovaná infraštruktúra
- ❑ útlm poľnohospodárskej výroby a tým zánik pracovných miest pre obyvateľstvo hlavne s nízkym stupňom vzdelania
- ❑ nedostatok priemyselných parkov a samozrejme demografická štruktúra obyvateľstva

Analýza vývoja nezamestnanosti

- ❑ Výsledkom uvedených ukazovateľov je neustále sa prehlbujúci nesúlad medzi ponukou a dopytom na trhu práce
- ❑ Nezamestnanosť v okrese Lučenec a Poltár sa pohybuje v rozmedzí od 15 – 18,15 % v závislosti od sezóny, maximá sú v zimných mesiacoch a minimá v jarnom až letnom období vďaka sezónnym prácam

Problémovú skupinu, ktorá má výrazný vplyv na mieru nezamestnanosti, predstavujú občania, ktorí patria do skupiny dlhodobonezamestnaných občanov a uchádzači o zamestnanie s ukončeným resp. neukončeným základným vzdelaním (**z 8193 UoZ je 49% s ukončeným resp. neukončeným základným vzdelaním**)

Stupeň vzdelania	Okres Lučenec	Okres Poltár	Spolu
9 Vedecká výchova	0	1	1
8 Vysokoškolské	139	54	193
7 Vyššie	50	7	57
6 Úplné str. odborné s maturitou	585	249	834
5 Úplné str. všeobecné s maturitou	182	34	216
4 Úplné stredné s maturitou	380	173	553
3 Stredné odborné bez maturity	10	0	10
2 Vyučenie	1 562	753	2 315
1 Úplné základné	2 427	481	2 908
0 Nedokončené zákl. a bez vzd.	870	236	1 106
SPOLU	6 205	1988	8 193

Riziková skupina nezamestnaných UoZ v okresoch Lučenec a Poltár podľa praktických pracovných skúseností

- Počet UoZ, ktorí doteraz nikde nepracovali
- Okres Lučenec – **1 730**
27,18 % z celkového počtu evidovaných UoZ
- Okres Poltár – **312**
15,69 % z celkového počtu evidovaných UoZ

Väčšina UoZ z uvedenej skupiny patria do skupiny poberateľov dávok v hmotnej núdzi, dokonca sa jedná o rodiny, v ktorých minimálne dvaja členovia sú uchádzačmi o zamestnanie a sú odkázaní na poberanie dávok v hmotnej núdzi

	Počet rodín k 31.12.2007	Počet UoZ v týchto rodinách k 31.12.2007	Počet rodín k 30.06.2008	Počet UoZ V týchto rodinách k 30.06.2008
ÚPSVaR Lučenec	1 051	2 277	913	1 964

-
- V súčasnej sociálno-ekonomickej situácii, v ktorej sa región nachádza, je uvedená skupina veľmi ťažko umiestniteľná na trhu práce
 - Z uvedeného dôvodu sa v regióne využívajú všetky nástroje aktívnej politiky trhu práce, **v prvom rade aktivačná činnosť (§52)** pre uvedenú rizikovú skupinu, s cieľom udržať a obnoviť ich pracovné návyky, zručnosti, ktoré počas svojej dlhodobej evidencie stratili
 - Avšak aplikáciou uvedeného nástroja v praxi môžeme konštatovať, že aktivačná činnosť nám ako samotný nástroj nerieši zníženie nezamestnanosti a je potrebné vzhľadom na zloženie uvedenej skupiny pristupovať k inovatívnym nástrojom, ktoré by zvýšili nielen pracovné návyky a zručnosti, ale aj vzdelanostnú úroveň a hlavne zvýšili motiváciu u UoZ zamestnať sa

Z uvedeného dôvodu ÚPSVaR v Lučenci ako jedno z opatrení uprednostňuje zaradovanie uvedených UoZ do nových nástrojov APTP, ktoré sa začali realizovať novelou zákona o službách zamestnanosti od 01.05.2008

§ 49a Príspevok na zapracovanie znevýhodneného UoZ

§ 50a Príspevok na podporu udržania zamestnancov s nízkymi mzdami

§ 53c Podpora začleňovania znevýhodnených UoZ, ktorá sa realizuje formou lokálneho, regionálneho, národného alebo pilotného projektu

Nové aktívne opatrenia na trhu podporujú:

- zvyšovanie zamestnateľnosti UoZ,
- vstup a zotrvanie na trhu práce najmä znevýhodnených skupín UoZ, najmä dlhodobo nezamestnaných

Nové aktívne opatrenia na trhu podporujú

- udržanie v zamestnaní najmä dlhodobo nezamestnaných občanov, občanov so zdravotným postihnutím a občanov, ktorí nastúpili do zamestnania a najmä z dôvodu ich nízkej kvalifikácie vykonávajú nízko platené zamestnanie,
- adresnejšie zacielenie navrhnutých nových opatrení aktívnej politiky trhu práce na znevýhodnené skupiny uchádzačov o zamestnanie,

Okrem uvedených aktívnych opatrení ÚPSVaR prijal opatrenia v rámci územného pôsobenia ÚPSVaR

- Aktívne vyhľadávať voľné pracovné miesta a následne realizovať výberové konania a v prípade vhodnosti nahláseného voľného miesta uprednostňovať a pozývať uvedenú cieľovú skupinu
- Realizovať Burzu práce so zameraním na uplatnenie sa na trhu práce uvedených UoZ

Okrem uvedených aktívnych opatrení ÚPSVaR prijal opatrenia v rámci územného pôsobenia ÚPSVaR

- Spolupracovať s investormi, zamestnávateľmi s cieľom zefektívniť uplatnenie sa na trhu práce UoZ, resp. umiestniť UoZ po absolvovaní nástrojov APTP (vzdelávanie, zapracovanie znevýhodneného UoZ, absolventská prax)
- V súčasnosti úspešne ÚPSVaR v Lučenci umiestňuje UoZ bez vzdelania, po absolvovaní vzdelávania na profesiu šička, u investora Johnson Controls a tým čiastočne uspokojiť požiadavku investora na obsadenie uvedenej profesie

Okrem uvedených aktívnych opatrení ÚPSVaR prijal opatrenia v rámci územného pôsobenia ÚPSVaR

- Poskytovať odborné poradenské služby zamerané na riešenie problémov spojených s pracovným uplatnením UoZ na trhu práce, ako aj za účelom zosúladenia osobnostných predpokladov a požiadaviek trhu práce formou vypracovania

-
- Jednou z foriem poskytovania odborných poradenských služieb bola aj:

Bilančná diagnostika

V rámci NPVII B „ Zefektívnenie, modernizácia a zvyšovanie rozsahu odborných poradenských služieb“

- Ktoorej cieľom bolo zanalyzovať potenciál UoZ

Na základe stanovených kritérií a za pomoci diagnostickej metódy formou individuálnych dotazníkov boli UoZ z radov dlhodobonezamestnaných zatriedení do 3 hlavných tried

	Slabo uplatniteľní	%	Rizikovo uplatniteľní	%	Uplatniteľní	%
ÚPSVAR Lučenec	2 009	49,4	776	19,1	1 283	31,5

Vzhľadom na vyšpecifikovanie uvedenej skupiny ÚPSVaR okrem už spomínaných opatrení prijal následne ďalšie opatrenia na zamedzenie počtu nárastu rizikovo uplatniteľných UoZ:

- Aktívne spolupracovať so zamestnávateľmi, obcami, ostatnými subjektmi, informovať ich o možnostiach využitia nástrojov APTP, v prvom rade sa zamerať v tomto období od 01.09.2008 na možnosť využitia príspevku na **vznik sociálneho podniku**, ktorý by sa zamerával na činnosť, v ktorej sa nebude klásť dôraz na vzdelanie UoZ.

-
- Zintenzívniť spoluprácu s občianskymi združeniami, obcami, vzdelávacími zariadeniami, tretím sektorom s cieľom zapájania sa uvedených inštitúcií do tvorby projektov zameraných na zamedzenie zvyšovania počtu sociálne vylúčených.
 - V rámci uvedenej spolupráce vytvoriť a zaktivizovať partnerstvá na regionálnej a miestnej úrovni, vytváraných na riešenie problémov regionálnej zamestnanosti, najmä na základe už spomínaných projektov alebo programov,
 - zapojiť mestá, obce a združenia obcí do aktívneho riešenia nezamestnanosti svojich obyvateľov
 - Aktívne sa zapájať a podporovať projekty zamerané na celoživotné vzdelávanie a vzdelávanie dospelých

V súčasnosti ÚPSVaR v Lučenci participoval v rámci Iniciatívy spoločenstva EQUAL, ktoré boli vo väčšine zamerané na vzdelávanie cieľovej skupiny znevýhodnených UoZ

Por. č.	Názov projektu	Realizačný garant projektu	Charakteristika účasti ÚPSVaR
1.	Rodina ako prirodzené prostredie stimulujúce rozvoj človeka s príležitosťami na trhu práce	OZ „Za dôstojný život“	2. Člen partnerstva
2.	Centrá pre rozvoj zamestnanosti – sieť neštátnych služieb zamestnanosti	OZ Silikat progres – Centrum pre rozvoj zamestnanosti	1. Člen partnerstva
3.	Partnerskou spoluprácou k hľadaniu inovačných riešení problémov na trhu práce	OZ BOVAP	1. Člen partnerstva
4.	Metodika identifikácie a prognostiky možných smerov vývoja zamestnanosti a nezamestnanosti a analýza možných riešení pre zvládnutie týchto trendov s cieľom zefektívnenia aktívnej politiky trhu práce	Inštitút zamestnanosti Bratislava	2. Člen partnerstva

-
- Zintenzívniť preventívne poradenstvo na základných, stredných školách, aktívne spolupracovať so žiakmi, študentmi, učiteľmi, ale hlavne s rodičmi, ktorí sami nemajú ukončené vzdelanie
 - **Najdôležitejšia a najťažšia úloha pre ÚPSVaR a ostatných partnerov je „vštepíť“ práve kategórii rodičov s ukončeným resp. neukončeným základným vzdelaním potrebu zvyšovania vzdelania ich detí, ktoré je najdôležitejším predpokladom pre uplatnenie sa na trhu práce.**

Prekážky v praktickom riešení problémov cieľovej skupiny

- Najzávažnejšou prekážkou a súčasne aj najťažšie odstrániteľnou prekážkou je nedostatok motivácie zo strany UoZ o zvyšovanie vlastného vzdelania a uplatňovania sa na trhu práce, vzhľadom na skutočnosť, že sú so svojou súčasnou finančnou situáciou spokojní

Okrem dávok v hmotnej núdzi UoZ dostávajú aj príspevky:

- Príspevok na bývanie
- Aktivačný príspevok
- Dotácia na školské potreby pre deti
- Dotácia na motivačný príspevok
- Dotácia na stravu pre deti...

-
- Ďalšou prekážkou pri praktickom riešení je neochota k mobilite
 - V prípade ponuky vhodného pracovného miesta mimo územnej pôsobnosti ÚPSVaR v Lučenci, kde zo strany zamestnávateľa nie je požiadavka na vzdelanie a dokonca zamestnávateľ zabezpečuje ubytovanie a čiastočne prepláca cestovné náhrady do miesta výkonu práce, uvedená riziková skupina odmieta vhodné miesto

-
- ❑ Odmieťa z dôvodu nedostatočnej finančnej motivácie vzhľadom na už spomínanú výšku príspevkov, ďalej z dôvodu neochoty pracovať, nakoľko so svojim zaužívaným spôsobom života sú spokojní
 - ❑ Vhodné pracovné miesta, ale aj ostatné nástroje aktívnej politiky trhu práce odmietajú aj zo zdravotných dôvodov - vo väčšine prípadov však po posúdení zdravotného stavu posudkovým lekárom je UoZ vhodný na výkon ponúkanej profesie
 - ❑ UoZ, ktorí spadajú do pôsobnosti pracoviska Filákovo odmietajú vhodné pracovné miesta v rámci SR aj z dôvodu jazykovej bariéry, uprednostňujú zamestnávateľov z prihraničného regiónu Maďarska (vyššia finančná motivácia – sociálne zabezpečenie zo strany zamestnávateľa – vyššie rodinné prídavky, denná dochádzka do zamestnania)
 - ❑ Aj napriek sankcii vyplývajúcej zo zákona o službách zamestnanosti, ktorá má za následok vyradenie z evidencie, odmietajú vhodné VPM

-
- V prípadoch vyradenia z evidencie uchádzačov o zamestnanie z uvedeného dôvodu úrad znovu zaradí uchádzača o zamestnanie do evidencie uchádzačov o zamestnanie po uplynutí troch mesiacov odo dňa jeho vyradenia z evidencie uchádzačov o zamestnanie.

 - Uvedená doba je však krátka a tak dochádza ku značnej fluktuácii

 - Odporúčenie ÚPSVaR v Lučenci: predĺžiť dobu na možnosť znovu podania žiadosti o zaradenie do evidencie minimálne z 3 mesiacov na 6 mesiacov

-
- V prípade opakovaného odmietnutia vhodného pracovného miesta alebo nástroja aktívnej politiky trhu práce, sankciovať UoZ dlhšou dobou na znovu podanie žiadosti o zaradenie do evidencie na dobu 1 roka

Ciele na najbližšie obdobie

- ❑ zvýšenie úrovne zamestnanosti a zamestnateľnosti uvedenej rizikovej skupiny,
- ❑ podpora participácie a sebavyjadrenia ľudí, trpiacich sociálnou exklúziou,
- ❑ začlenenie boja proti sociálnej exklúzii do politiky - najmä mobilizovaním verejných autorít na národnej, regionálnej, lokálnej úrovni podľa ich príslušnej oblasti pôsobenia, prispôbením administratívnych a sociálnych služieb potrebám ľudí postihnutých sociálnou exklúziou a zabezpečením citlivosti personálu k týmto potrebám,
- ❑ podporou dialógu a partnerstva medzi všetkými relevantnými subjektmi, verejnými a súkromnými,
- ❑ prekonanie nevýhod súvisiacich so vzdelaním,
- ❑ zapájaním sociálnych partnerov, mimovládnych organizácií a poskytovateľov sociálnych služieb podľa oblasti ich kompetencií do boja proti rôznym formám sociálnej exklúzie,
- ❑ podporovaním sociálnej zodpovednosti a aktívneho zapájania všetkých občanov do boja proti sociálnej exklúzie,

Ďakujem za pozornosť